

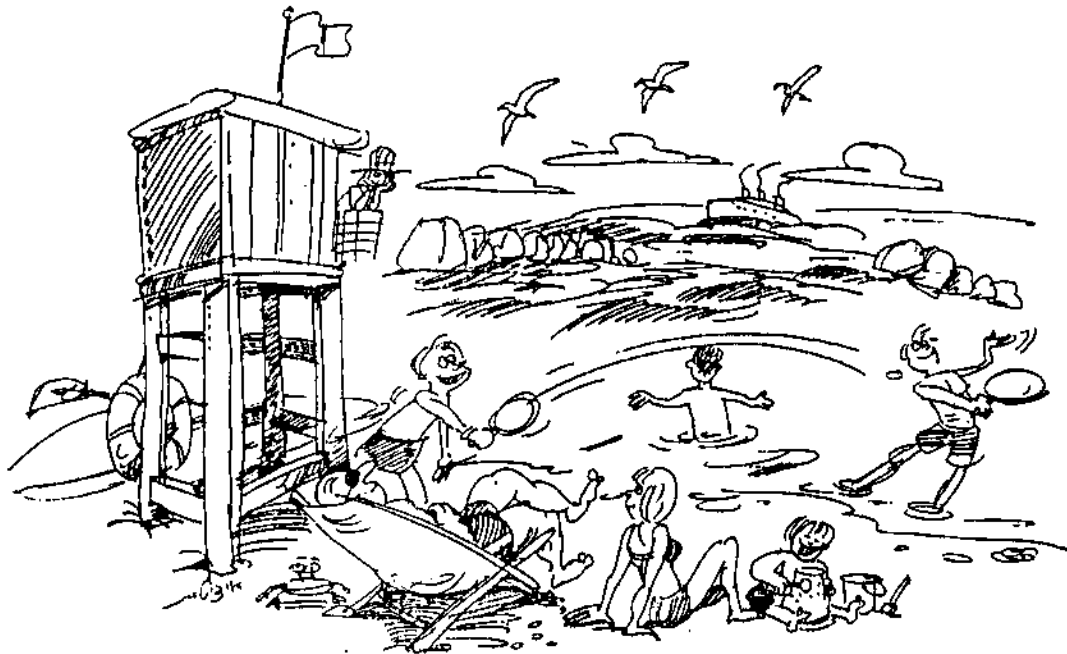

_____ :שאל

_____ :הכיתה שלי

הקמת מרינות* בחופי ישראל

1. חוף הים

* מרינה - מעגן לסירות וליאכטות.

מרינה - מעגן לסירות וליאכטות.

א. מה מזכיר לכם הביטוי "חוף הים"? כתבו מילים רבות ככל האפשר
הקשורות לחוף הים. (תוכלו להיעזר באיור שבעמוד הקודם).

ב. מיינו לנושאים את המילים שכתבתם, וציינו מהו הנושא.

2. אתם קבוצת יזמים וקיבלתם שטח חוף לפיתוח. מתוך הנושאים שזיהיתם בשאלה א' - בחרו באחד לפיתוח החוף שלכם.

א. מהו הנושא שבחרתם?

03

ב. הסבירו: מדוע בחרתם בנושא זה?

04

ג. תכננו לפרטים איך ייראה החוף שלכם. הוסיפו תרשים, מפה או איור שימחישו את תכנון החוף, בהתאם לנושא שבחרתם, והסבירו את המיקום של כל פרט בחוף.

05

גאוגרפיה

תרשים החוף שלכם:

04/01

ד. כיצד תימנעו ממפגעים ומזיהומים בחוף שאתם מתכננים?

06

3. בערים אחדות בארץ הוחלט על הקמת מרינות ליאכטות ולסירות כחלק מן השימוש בחוף. כיום קיימות מרינות בחופי עכו, חיפה, הרצליה ותל-אביב, ובעתיד מתוכננות לקום עוד כ-17 מרינות לאורך חופי ישראל. להקמת מרינה בחוף יש יתרונות, אך היא גורמת גם למפגעים.

קראו את קטע המידע שלפניכם, העוסק בהקמת מרינות בחופי ישראל.

לא פחות משבע עשרה מרינות מתוכננות לקום לאורך קו החוף של ישראל. מי צריך כל כך הרבה מרינות ולמה? ובכלל, מה זה יעשה לאחר הנכסים הסביבתיים החשובים של תושבי ישראל, רצועת הים התיכון, מאשקלון ועד ראש הנקרה. על פי התכנון עומדים להקים מרינות בנהריה, בעכו, בחיפה, בקיסריה, במכמורת, בנתניה, ביפו, כבת ים, באשדוד ובאשקלון, בנוסף על המרינות הקיימות כבר היום בעכו, בחיפה, בהרצליה ובתל-אביב.

בתכנית המקורית דובר על הקמת מספר מרינות כדי לענות על צרכי הנופש והספורט הימיים המתפתחים והולכים. אולם הרשויות העירוניות מעונינות לייבש שטחי ים ולהקים עליהם מיתחמי חידות שיכללו בתי מלון, חנויות, מקומות כידור ובתי מגורים שיכניסו כסף רב לעירויות, אבל עלולים להשפיע קשות על האיזון האקולוגי הקיים היום בחופי הים. מישל פורת, מן החברה להגנת הטבע מסבירה כי המרינות יוצרות בעיות סביבתיות חמורות.

בעיה אחת - פגיעה בתהליך זרימת החול הרצופה מעמק הנילוס לחופי הים שלנו. זרימה זו דואגת למלא את החול שנסחף לים. ללא אספקת חול יצטמק רוחבם של חופי הרחצה, וגלי הים עלולים להגיע עד למצוקי החוף ולגרום להתמוטטותם.

בעיה שניה - האזורים הבנויים המתוכננים ייצרו זיהומים ומפגעים כגון רעש ובעיות ביוק, וכן יחסמו את המבט אל הים ואת הרוחות הבאות מן הים לתושבי הערים. בעיה שלישית - פגיעה כמאון האקולוגי בים, פגיעה בצומח ובבעלי החיים המתקיימים בים התיכון.

גאוגרפיה

04/01

המסקנה המתבקשת היא, להקים מספר מצומצם של מרינות ולהוסיף בהם מקומות עגינה נוספים.
מה לעשות, חופי ישראל אינם חופי יון. לישראל רצועת חוף אחת, והיא חשוכה ביותר לכלל תושבי המדינה, ולא רק לצרכני הספורט הימי.

מתוך: עיתון "מעריב", מוסף איכות הסביבה, 1.93, מאת אלון טוראל

א. אחרי שקראתם כתבו בטבלה את כל היתרונות ואת כל החסרונות של הקמת מרינות בחופי ישראל. אתם מוזמנים להוסיף עוד יתרונות וחסרונות שאינם מופיעים בקטע שקראתם.

07

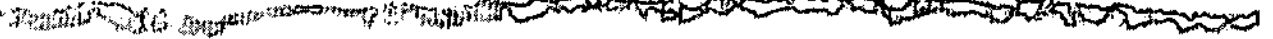
חסרונות ומפגעים	יתרונות

גאוגרפיה

04/01

5. בעקבות ההשוואה שערכתם, כתבו תשובה לתומכי הקמת המדינות
בשאלה 4. השתמשו בתשובתכם בעובדות שלמדתם מן ההשוואה
בשאלה 4.

04/01

הקמת מרינות בחופי ישראל

תוכן המשימה

משימה זו עוסקת בנושא שמירה על איכות הסביבה ברצועת החוף בישראל. התלמידים מתבקשים להכיר את החסרונות של פתוח מואץ של מרינות לאורך חופי ישראל, לעומת היתרונות, ולגבש עמרה אישית מנמקת בנושא. כמו כן, הם מתבקשים לערוך השוואה בין חופי ישראל לבין חופי יוון, משום שמקצת תומכי הקמת המרינות בישראל מסתמכים על הקיים בחופי יוון. המשימה מתבססת על ידע שהתלמידים רכשו מלימוד הנושאים - מישור החוף התיכון והדרומי, ואגן הים התיכון.

מס' השאלה	דרישה קוגניטיבית
א.1.	מדרש תמונה ורישום אסוציאטיבי של מילים הקשורות בחוף הים.
ב.1.	סיווג המילים לנושאים.
א.2.	בחירת נושא מהרשימה לצורך פיתוח חוף ים.
ב.2.	מתן הנמקה לבחירת הנושא.
ג.2.	תכנון דלכנטי לחוף שנבחר בשאלה 3. תכנון מילולי וציור.
ד.2.	מתן מענה לשאלה כיצד להימנע מזיהומים בחוף.
א.3.	הפקת מידע מטקסט עיתונאי וארגוני בטבלה - יתרונות וחסרונות ניצול חופי ישראל לצורך הקמת מרינות.
ב.3.	קביעת דעה אישית מנומקת לגבי הבעיה של הקמת מרינות, לאור המידע שנלמד בשאלה הקודמת.
א.4.	השוואה בין חופי ישראל לבין חופי יוון כעזרת אטלס, וארגון המידע בטבלה.
ב.4.	גיבוש דעה מנומקת בעד או נגד הקמת מרינות בחופי ישראל, לאור הנתונים שנלמדו מן ההשוואה.

04/01

תיאור הפעילות

השאלות הראשונות מתבססות על ידע אישי ועל עולם האסוציאציות של התלמידים לגבי חוף הים והשימושים השונים בחופי הים. בשלב השני התלמידים מתבקשים לבחור אפשרות אחת לפיתוח החוף, לגמק את בחירתם, לתכנן את החוף כפי שבחרו ולהתייחס לשמירה על איכות הסביבה. התלמידים מקבלים טקסט העוסק בבעיה עכשווית של ניצול חופי ישראל לצורך הקמת 17 מרינות, ומתבקשים להפיק מידע ולגבש עמדה אישית מנומקת לגבי הקמת מרינות לעומת אפשרויות אחרות לניצול החוף. בשלב האחרון מוטל על התלמידים לערוך השוואה בין חופי ישראל לבין חופי יוון ולנצל את ההשוואה כדי לחזק את עמדתם ביחס להקמת מרינות בחופי ישראל.

ממצאים וקשיים

התלמידים התקשו בשאלות העוסקות בהשוואה בין חופי ישראל לבין חופי יוון והתקשו להפיק מידע מן ההשוואה. מקצת התלמידים התקשו לכתוב דעה אישית מנומקת ומוסכרת בנושא הקמת מרינות בחופי ישראל.

טווח זמן והכנות

המשימה מצריכה שימוש באטלס.
המשימה מתאימה לשעור כפול.

מפתח תשובות

מספר פריט: 01

מספר שאלה: 1. א

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

רשימת מילים ומושגים הקשורים לחוף הים - כל רשימה שיש בה לפחות 10 פריטים הקשורים לחוף הים מתקבלת. למשל:
חול, מלח, גלים, צדפים, מציל, טיילת, חוף רחצה, סירות, יאכטות, גלשנים, קיוסק, מסעדה, ארמונות חול, כף ודלי, שמש, שיוף, מלתחות, סלעים, מפרץ, הרבה אנשים, פחי אשפה, כדור ומטקות, אבטיח, ארטיק, כובע, בגד ים, שמים כחולים, ועוד.

מפתח ציונים:

רשם לפחות 10 פריטים הקשורים לחוף הים - 2

רשם לפחות 5 פריטים כנ"ל - 1

אחר, לא ענה - 0

04/01

מספר פריט: 02

מספר שאלה: 1. ב

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

מיונים אפשריים:

- בתוך המים - מחוץ למים
- מושגים הקשורים לאדם - מושגים הקשורים לטבע / לבריאה - דברים שהארם עשה / בנה
- מתחת לפני הים - מעל פני הים - באוויר מעל הים
- סכנות - כיף / הגנה - כיף
- נוף טבעי - אנשים - ציוד מהבית - דברים בחוץ - מקומות ציבוריים
- הפצים מן הבית - דברים שישנם בחוץ - פעילויות
- בעלי חיים - כלי שיט - מתקנים - הגנה - אנשים

כל תשובה שיש בה מיון הגיוני לסוגים, כותרת לכל סוג ורשימת מושגים מתאימה מתחת לכל כותרת - מתקבלת.

תשובות שגויות:

תשובות המסכירות את המושגים ואינן ממיינות אותם. למשל:

מגבות - להתייבש

כיסאות נוח - לשבת

משקפי שמש - לייבוש

או - תשובות החוזרות חלקית על רשימת המושגים בלי מיון.

מפתח ציונים:

כתב תשובה שיש בה מיון לסוגים עם כותרות ועם רשימת מושגים המתאימים לכותרות - 2

אחר, לא ענה - 0

04/01

מספר פריט: 03

מספר שאלה: 2. א

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

- חוף טבעי
- חוף פתוח לשחייה 24 שעות ביממה
- חוף שיש בו שפע מתקנים לכל סוגי הנופשים
- חוף לרחצה ולאירועים
- חוף עם מלונות, חנויות לציוד ים ונופש - לתיירים
- בניית קניון שצורתו כארמון חול
- חוף עם שירותים ומעגן ספינות
- חוף רחצה קרוב לעיר הגדולה
- אתר נופש לשחייה ולרחצה עם גן יפה
- אתר לאירועים
- חוף ים יפה, נקי ומסודר
- מקום למשחקי ספורט, לאליפויות ספורט ולאליפויות שחייה

מפתח ציונים:

רשם אפשרות מתאימה לפיתוח חוף הים כגון אלו שבדוגמות - 2

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 04

מספר שאלה: 2. ב

דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

כל תשובה המסבירה באופן הגיוני את הבחירה בסעיף 2.א. - מתקבלת. למשל:

- חוף טבעי - שיישאר מקום טבעי בלי זיהומים
- חוף לספורט ותחרויות - כי אני אוהב במיוחד ספורט ותחרויות
- חוף נקי ומסודר - כדי לגרום הנאה, לעשות טוב ונוח לאנשים
- חוף לאירועים - כדי שאנשים ייהנו מאירועים במקום פתוח
- אתר נופש עם גינות - מקום מטופח שימשוך מבקרים רבים

04/01

- חוף עם מתקנים ומתקני הצלה - כי חוף הים אמור לספק הנאה, אך בגדר הזהירות.

מפתח ציונים:

כתב תשובה המסבירה את הבחירה בסעיף א.2 - 2
אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 05

מספר שאלה: 2.1

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

כל תשובה שמפרטת איך יראה החוף עפ"י התכנון בסעיף א.2. במילים או בתרשים או בשניהם - מתקבלת.

דוגמות לתשובות נכונות:

חוף פתוח לשחייה - אבנה הרבה מתקנים ציבוריים, מגדלי הצלה, קיוסקים, מתקני משחק לילדים, כיסאות נוח.

חוף לאירועים - רחבת ריקודים, רמקולים, מתקני תאורה, קיוסקים, קניון בצורת ארמון חול - ציור הקניון בתוספת מגרשי חנייה מסודרים, חוף לספורט ולתחרויות - מעגן סירות, משטחים למשחקים, מזח, מסלולי תחרות.

תשובות שגויות:

תכנון חוף שאינו בהתאם לבחירה בסעיף א.2, כמו: בחירה בחוף טבעי כדי להימנע מפגיעה בטבע וסרטוט של חוף עם בניינים גבוהים, מגרשי חנייה וכיוצא באלה.

מפתח ציונים:

ענה תשובה כנ"ל - 2

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 06
מספר שאלה: 2. ד
דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

- נדאג לשלטי פרסומת שיקראו לאנשים לשמור על הניקיון ועל המתקנים
- נדאג לפועלי ניקיון ופחי אשפה
- נחלק את החוף לאזורים לפי סוגי הספורט השונים
- יהיו פקחי ניקיון שירשמו דוחות למי שילכלך
- נמנע הקמת מפעלי תעשייה ומתקני ביוב ליד החוף
- נדאג למתקני הצלה בחוף
- יהיו שלטים שיקראו שלא להשתמש בתכשירים הפוגעים באוויר

מפתח ציונים:

ענה תשובה המתייחסת למניעת מפגעים וזיהומים - 2

אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 07

מספר שאלה: 3. א

דרגת קושי: קל

תשובות נכונות:

יתרונות ומפגעים בהקמת מרינות:

יתרונות	חסרונות ומפגעים
המרינות עונות על צורכי הנופש והספורט הימיים.	פגיעה באספקת החול לחופי הארץ, שתגרום לפגיעה בחופי הרחצה ובמצוקי החוף.
במרינות יכולות לעגון סירות ויאכטות של ישראלים ושל תיירים.	סכנה להתמוטטות של מצוקי החוף ושל מבנים הבנויים עליהם.
הקמת מתקני שירותים ומסחר לספורטאים וליאכטונרים - ענף כלכלי נושא רווחים ומספק תעסוקה.	המרינות יגרמו לזיהום הים, לבעיות ביוב, לפגיעה בבעלי חיים ובצמחים ימיים.
	ייפגע האיוון האקולוגי בים.
המרינות ימשכו יותר תיירים.	ייבוש שטחי ים לצרכים מסחריים יקטין את שטחי החוף הפתוחים לקהל.
המרינות יאפשרו פיתוח של אזורי החוף.	

04/01

מפתח ציונים:

- רשם לפחות שני יתרונות ושני מפגעים - 2
- רשם לפחות יתרון אחד ומפגע אחד - 1
- אחר, לא ענה - 0

מספר פריט: 08

מספר שאלה: 3.3 ב

דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

- יש להגביל את מספר המרינות ל-5-6 מרינות גדולות, העשויות לענות על הדרישות ולאפשר את היתרונות בלי לפגוע בטבע ובחופים, וכלי לגרום זיהומים מיותרים
- כדאי להגביל כי יש סכנה של מפגעים, כפי שנכתב בסעיף הקודם
- להגביל כדי שכל מה שנבנה יהיה יותר איכותי
- להגביל ל-9-10 מרינות, לניצול היתרונות ולהפחתת סכנות

מפתח ציונים:

- כתב תשובה הגיונית והוסיף הסבר - 2
- כתב תשובה בלי הסבר - 1
- אחר, לא ענה - 0

04/01

מספר פריט: 09
מספר שאלה: 4. א
דרגת קושי: בינוני

תשובות נכונות:

השוואה בין חופי ישראל לבין חופי יוון

חופי ישראל	חופי יוון
קו חוף אחד בים התיכון	קווי חוף ארוכים מאוד
חוף ישר, מפרץ אחד	חופים מפורצים מאוד
אין איים לאורך החוף או שיש איים ספורים וקטנטנים	הרבה מאוד איים לאורך החופים
חוף מישורי ברובו	חופים מגוונים - מישורים, הרריים
אקלים ים-תיכוני נוח ועונת שיט ורחצה ארוכה	אקלים ים-תיכוני נוח ועונת שיט ורחצה ארוכה
חוף ים אחד שעליו מתחרים שימושי קרקע רבים	חופים ארוכים ומגוונים העשויים להספיק ולהתאים לשימושי קרקע רבים

תשובות שגויות:

- בחופי ישראל מעט מרינות, הרבה חול ובע"ח. בחופי יוון אין חול ואין בע"ח, הרבה מרינות
- בחופי ישראל - עונת שיט קצרה, אין דגים
- בישראל אין הרבה תיירים ויורדי ים. כיוון יש
- בישראל - חוף תל-אביב בגובה 1,250. ביוון חוף אתונה בגובה 1,515
- חופי ישראל ארוכים יותר מחופי יוון

מפתח ציונים:

- רשם לפחות 2 מאפיינים נכונים לכל אחד מהחופים - 2
- רשם לפחות מאפיין אחד נכון לכל חוף - 1
- אחר, לא ענה - 0

04/01

מספר פריט: 10
מספר שאלה: 4. ב
דרגת קושי: קשה

תשובות נכונות:

יש הבדל רב בין חופי יוון לחופי ישראל ולכן לא צריך להקים בישראל מרינוה רבות כמו ביוון אחרי ההשוואה ניתן לומר לתומכים כי דעתם שגויה, כי ביוון יש מקום גם למרינות וגם לחופי רחצה ופיתוחים אחרים, ואילו בישראל עלולות המרינות לגרום להרס חופי הארץ
אנו לא יוון אלא ישראל, יש לנו מעט חופים, לעומת הרכה חופים ביוון, ולכן נסתפק ב-5-6 מרינות ליוון יש כפול מאשר לישראל חופים, מפרצים ואיים, ואי-אפשר לכנות בישראל כמו ביוון

תשובות חלקיות:

עונות לתומכים אך לא מתייחסות להשוואה. למשל:

המרינות יהרסו את חופי ארצנו
חופים יפים ונקיים עדיפים ממרינות
מרינות יקטינו את חופי הרחצה
מרינות יגבירו את הזיהום בחופים

מפתח ציונים:

כתב תשובה מלאה העונה לתומכים ומתייחסת לנתוני ההשוואה בשאלה 4.א.
כתב תשובה חלקית (לפי הדוגמה) - 1
אחר, לא ענה - 0

